

vraag, waarmee men beroep op de Schrift soms krachteloos zoekt te maken: maar is de vertaling van dien tekst wel juist?

Men zegge niet: maar uit de Statenvertaling is toch nog wel de weg der zaligheid te kennen. 'Moet ons allereerst om God te doen zijn. Dan wordt elk van Zijn woorden waardevol.

Voorbeelden ter vergelijking van de statenvertaling met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

- 1. Uit de Psalmen.
- 2. Uit Jesaja.
- 3. Uit Jeremia.

De Synode en wat aan haar voorafging en op haar volgde, was oorzaak, dat wij deze artikelen reeks moesten afbreken.

Nog ware er heel wat over „de kwestie” te zeggen.

Wij hopen er ons in ons blad niet van te onthouden.

Maar wij mogen toch ook niet vergeten, dat we moeten voorttrekken en bouwen.

„De kwestie” mag op onzen arbeid voor de kerk, ook op ons schrijven in de pers niet geheel beslag leggen.

God geeft meer te doen.

„De kwestie” heeft niet in het minst ons oordeel veranderd, dat de eerste reformatische daad, waarop onze kerken hebben aan te sturen is te zorgen voor een verbeterde bijbelvertaling.

Om onzen lezers het ongemak te besparen vorige artikelen daarover in hun geheel na te lezen, draken wij nog eens den uitvoerigen inhoud af.

Boven volgende artikelen zal men die echter meer verkort vinden.

Want zó rooft hij te veel van onze ruimte.

Wij zetten thans onze vergelijkingen voort tusschen onze Statenvertaling en vertalingen door Gereformeerde exegeten met onzen tijd gegeven.

Telkens wordt ons daarvoor nieuwe stof geboden.

Sinds ons laatste artikel verschenen in de „Korte Verklaring”, uitgegeven bij den heer J. H. Kok te Kampen weer drie deeltjes en wel Jesaja II van Prof. Ridderbos, Klaagliederen van Prof. Aalders en I Kon. 1—11 van Prof. van Gelderen, welke naar wij hopen door velen zullen worden besteld. Inderdaad wordt hier vaak nieuw licht geworpen op teksten, welke in de Statenvertaling duister zijn.

Om van de volgorde niet af te wijken slaan we nu „Klaagliederen” van Prof. Aalders op en leggen er onzen Statenbijbel naast.

Aanstands treft het, dat Prof. Aalders het poetisch karakter van dit boek heter tot zijn recht laat komen.

Men memoereds het eerste vers.

Links vindt men weer de Statenvertaling, rechts de nieuwe.

1. Hoe zij die stad een enzaam die vol vrede was zij is als een weduwe geworden; zij die groot was onder de heideneu, eene vesting onder de landstrijden, is eijnsbaar geworden.	1. Ach, hoe zij verzaamd die volkrijke stad, zij werd gelijk een weduwe, die machtsloos onder de volken; die vesting onder de landstrijden werd onderworpen aan loerendienst!

Het moet al dadelijk gezegd, dat Prof. Aalders met zijn dichtelijke weergave vaak zeer gelukkig is en dat door zijn vertaling het boek wint aan kracht.

Men vergelijkte maar eens het begin van 1:2

2. Zij weent steeds des nachts, en haar tranen loopen over hare kinnebakken	2. Bitter weent zij des nachts en hare tranen vloeien en langs hare wangen.

Daarenboven merkt men ook eeng verschil. „Steeds” is hier vervangen door „bitter” en „kinnebakken” door „wangen”.

Ingrispnd is dat verschil nu wel niet, maar het is voor een goede opvatting ook weer niet zonder belang.

Veel verduidelijkt de nieuwe vertaling 1:3.

3. Juda is in gevangenis gegaan wegens de ellende, en wegens de veelheid der dienstharen, zij woont onder de heideneu, zij vindt geen rust, al hers volvolgers achterhalen ze tusschen de engten.	3. Ontvoelt is Juda door ellende en door zwaarddienst-haardheid; het zit stil onder de volken, toch vindt het geen rust; allen, die het willen, kun nen het bereiken te midden van beuauwdeheid.

Wij kunnen hier niet van vers tot vers op verschillen wijzen. Zij liggen voor het grijpen.

Hoeveel bevattelijker is in 1:5 de vertaling „Hare wederpartijders hebben de overhand verkregen, hare vijanden zijn welgemoed”, dan wat wij nu lezen in de Stv. (= Statenvertaling): „Hare tegenpartijders zijn ten hoofd geworden; hare vijanden zijn ongerust”.

Bijzonder afwijkend is de vertaling van 1:7.

7. Jeruzalem is, in de dagen harer ellende en harer veelvuldige ballingschap, indachtig aan al haar gewenschte dingen, die zij van oude dagen gehad heeft, dewijl haar volk door de hand des tegenpartijders valt, en zij geen helper heeft; die tegenpartijders zien haar aan, zij spot toe met hare rustdagen.	7. Jeruzalem houdt in gedachten de dagen van haar ellende en angst, toen haar bevolking viel door de hand van den wederpartijder en zij geen helper had. De wederpartijders aan schouwden haar, zij lachten om hare ongevallen.

Nietwaar, men herkent bijna den zin van de oene vertaling niet uit de andere en het is alleszins de moeite waard, dat officieel onderzocht wordt welke het meest de oorspronkelijke nabij komt en met het betere zich te verrijken.

Reeds eer deed ik het uitkomen, dat ik de nieuwe vertalingen niet in elk opzicht voor verbeteringen houd. In de meeste gevallen is dit wel zoo, maar er zijn ook uitzonderingen.

Zulk een uitzondering doet zich n.l. hier voor in 1:8.

De Stv. heeft hier: „daarom is zij als een afgezonde vrouw geworden”, terwijl de nieuwe vertaling geeft: „daarom is zij tot een voorwerp van afschuw geworden”.

Beide komen natuurlijk op hetzelfde neer.

Maar wie het vervolg leest, zal zien, dat daarin vele dingen verband houden met de „afgezonde” en dat zij onduidelijk worden, als men dit beeld laat varen en het vervlakt tot „voorwerp van afschuw”.

maar ronduit zeggen, wat we bedoelen — nog sterker springt dit vooroordeel in het oog, als we erop letten, dat sommige menschen er met geen mogelijkheid toe te bewegen zijn, te gelooven, dat de ziener van Patmos zelf aan de slang van Genesis 3 gedacht heeft, terwijl zij veel voetstoots aannemen, dat zijn lezers, zoo in hun alle-daagsche leven, er ieder oogenblik aan terugdenken en hun voorstellingen erdoor beheerschen lieten.

Men is in dit alles soms zeer tegenstrijdig.

Nog onlangs verscheen een geschrift over de Openbaring van Johannes, waarin de „slang” uit het visioen van hoofdstuk 12 werd beschouwd als een parallelie met de Perzische voorstelling van hemelwezens, die in strijd zijn met vijandige machten; en tegelijkertijd — want men heeft van het brein der eerste christenen maar één kenmerk overgehouden: de buitengewone elasticiteit — en tegelijkertijd wordt dan ook weer beweerd, dat die „slang” (draak) het sterrebeeld „Hydra” (Waterslang) is, dat immers met den Melkweg evenwijdig loopt en zijn weg afteekent over vier teekenen van den Dierenriem: de Weegschaal, de Maagd, den Leeuw, de Kreeft.

Inderdaad, niet zonder reden komt men hier tot de erkenning, dat de eerste christenen „wonderlijke Levantijnsche breinen” hebben gehad. Men maakt het zelfs wel wat al te wonderlijk. Want als het waar zou zijn, dat de Openbaring van Johannes een boek is, waarin van zoo ongeveer alle heidensche voorstellingen een mengelmoes wordt gegeven, en dat dit boek dan aan de christenen van dien eersten tijd als met kanoniek gezag bekleed werd aangediend, en aangenomen ook, dan heeft men van die eerste christenen en van hun godsdienstige opvattingen een wel wat al te gemakkelijke overtuiging zich gevormd.

Daar trouwens het vooroordeel hier een zeer sterk woord meespreekt, moet men wel erkennen, als men in hetzelfde werkje van denzelfden schrijver leest, dat diezelfde christenen wel degelijk aan de slang uit Genesis 3 dachten, wanneer zij moesten aanzien, hoe in Pergamum de beschermgod Asclepius werd voorgesteld als een man met een slang, ja, straks met de slang vereenzelvigd werd. Tegenover den afgod van Pergamum zouden volgens dezen schrijver de christenen dan hun afschuw hebben uitgesproken in de benaming „troon des satans” waarmee dus de Asclepius-dienst werd veroordeeld, en de herinnering aan Genesis 3 zou daartoe hebben meegewerkt.

Het is ongetwijfeld naar den geest van deze exegeten, dat men hun vertaling niet voetstoots aanvaardt, maar dat het herzienend en kritisch oog van andere deskundigen er over gaat, of, gelijk wij het reeds meer hebben voorgesteld, dat deze vertalers elkander corrigeeren.

Het zij onzen lezers aanbevolen zelf verdere vergelijkingen te maken.

Wij willen hier nog slechts enkele grepen doen uit het slot van het Klaagliederenboek.

Wij plaatsen naast elkander eenige verzen uit het vijfde hoofdstuk.

5. Wij lijden vervolgung op onze halzen; zijn wij moede, men laat ons geen rust.	5. Wij worden op den hals gezeten; wij werken, zonder dat ons rust wordt verleend.
6. Wij hebben den Egyptenaar de hand gegeven en den Assyrier, om met brood verzadigd te worden.	6. Naar Egypte strekken wij de hand uit, naar Assur, om verzadiging van brood.
10. Onze huld is zwaard ge worden gelijk een oven, wegens den geweligen storm des hongers.	10. Onze huld gloeit als een oven, door den doot van den honger.
14. De oudes houden op van de poort, de jongelingen van hun straatappel.	14. De oudsten zijn niet meer in de poort, de jongelingen staken hun straatappel.
20. Waarom zoudt Gij ons steeds vergeten? waarom zoudt Gij ons zoo langen tijd verlaten?	20. Waarom zoudt Gij ons voor altoos vergeten? oits verlaten tot in lengte van dagen?

In al deze verzen heeft de nieuwe vertaling het in verstaanbaarheid van de Stv. gewonnen.

Het ligt soms aan een enkel woord, een enkele zinswending.

Maar dat bij Schriftlezing een vertaling zooveel mogelijk op het eerste hooren begrijpelijk moet zijn, behoeft waarlijk niet nader betoogd.

Hoeveel gaat er, juist door min duidelijke vertaling van een paar verzen of woorden, niet te hoor! De Schrift gaat zó over de hoofden heen.

De aandacht verslapt.

Het gevaar voor verstrooidheid, toch al zó groot, wordt op die manier nog grooter.

Een bijbelvertaling die „hij” is, moet voor een gezond persoonlijk geloofsleven, een gezond gezinsleven, een gezond kerkelijk leven een zaak van den eersten rang geacht.

HEPP

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Zelfmoord.

Onze lezer S. te G. zond de vraag in, of men vreezen moet, dat iemand, die in zijn belijdenis en wandel op allen, die hem kenden, den indruk maakte een oprecht-geloovigs te zijn, maar die óf in chronische krankzinnigheid, óf in een vhaag van verstandsverbijstering de hand aan eigen leven sloeg, zonder hoope op behoudenis stierf.

Naar ik meen, heb ik in den Iden Jaargang van ons blad die vraag reeds beantwoord. Omdat ik evenwel niet de gelegenheid heb, me daarvan te overtuigen, en inzonder dus nog minder het nummer noemen kan, waarin hij vinden kan wat

Wij vragen, waarom men wel meent, dat de lezers van het boek daar in Pergamum en daarbuiten aan de slang van Genesis 3 gedacht hebben, wanneer zij in godsdienstige symbolen van heideneu de slang zagen optreden, en waarom de schrijver van het boek aan alles en nog wat moet gedacht hebben toen hij „de slang” liet optreden in zijn geschrift, behalve aan de slang van Genesis 3? Is dat geen vooroordeel van uiterste eenzijdigheid?

Het lijdt voor hen, die den ziener van Patmos gelooven, zoo als hij zich aandient, geen twijfel, of de slang uit Openbaring 12 en 20 is te verklaren met behulp van de „slang” van Genesis 3.

Natuurlijk bedoelen we daarmee niet te ontkennen, dat de gedachten van het laatste bijbelboek veel verder gaan dan die van het eerste. Integendeel, de gedachten gaan hier boven Genesis 3 uit; maar den organischen gang van de bijzondere Godsopenbaring is dit als vanzelf gegeven. Maar reeds de herinnering, in Openb. 12:9, dat de slang „de oude” slang is, bedoelt heen te wijzen naar het dier, dat in Genesis 3 heeft gediend als instrument voor den verleidenden satan. Zoo wil het laatste bijbelboek ons leeren, dat in de laatste dagen een macht van verleiding werkzaam zijn zal, die aan die, welke in den aanvang der geschiedenis optrad, in wezen en werking zich gelijk betoonen zal. Hetzelfde dier, dat in Genesis werktuig van den satan was, wordt hier in de Openbaring, die immers geen historisch boek, maar een apokalyps is, een element in de apokalypische voorstellingsreeksen, om den satan zelf in af te beelden.

Over de vraag, welk punt van vergelijking tusschen slang en Satan hier nu moet aangenomen worden door de exegete, wanneer de satan als „oude slang” wordt aangekondigd, behoeven we ons nu niet het hoofd te breken. Moesten we ons los maken van de slang van Genesis 3 om te gaan zoeken in den mythologische voorraad van alle omliggende heidenvolken, tenselnde met behulp van hun mythologie ook de „oude slang” van Johannes visioenen te verklaren, wij zouden vermoedelijk niet zoo heel spoedig gereed zijn. Want dan konden wij denken aan allerlei mogelijkheden; wij konden dan allerlei plaatsen uit kanonieke en apokriefe en heidensche literatuur aanhalen, waar om beurten van de slang wordt gezegd, dat zij wijs is, of sluipend, of listig (zooewel in goeden als kwaden zin): berekenend, de kant-

POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE SCHETSEN.

Over den Satan.

De namen (Slang).

De naam „draak” wordt nu vervolgens afgewisseld met „slang”. Duidelijke taal spreekt hier Openbaring 12:9. Daar wordt de groote draak vereenzelvigd met de „oude slang”; en ten overvloede geschreven, dat deze genaamd wordt: duivel en satan. Men vergelijkte nog Openb. 12:14—17; 20:2, 7.

Toen we in ons vorig artikel over den „draak” handelden, hebben we met een beroep op het eigenaardig karakter der Openbaring en in het algemeen krachtens de handhaving van het geloof in de bijzondere openbaring, afgewezen de meening van nieuwere onderzoekers, die beweren, dat de aanwending van den naam „draak” in de Openbaring de verwantschap van dit boek met, ja zijn afhankelijkheid van de drake-mythen en drakengevechten van andere volkeren en religies boven allen twijfel stelt.

Het zelfde doen we thans, als het gaat over de benaming „slang”.

Men heeft gemeend, dat de „slang” van Openbaring 12 en 20 te vereenzelvigen was met het sterrenbeeld „de Hydra”, en natuurlijk ligt dan weer de weg open voor de poging, om parallellen te vinden met allerlei vreemde voorstellingen uit de Mithras-verering, de Chaldeeuwse scheppingsmythen en wat daar verder volgt.

Men heeft — weer een anderen kant uit redeneerend — de slang opgevat als een „chthonisch” dier, d. i. als een symbool van de aarde.

Anderen hebben de „slang” in het visioen verklaard uit Israëlietische mythologische voorstellingen of uit Perzische, Babylonische en al wat verder in aanmerking komt, als men de voorstelling van de „slang” eenvoudigweg verbindt aan die van den „draak”.

Merkwaardig is het, dat men zoo de godsdienstige gedachtenwereld van de eerste christenen uit alles en nog wat verklaaren wil, behalve uit den eigen voorraad, dien zij van huis uit hadden meegenomen: d. w. z. hun eigen bijbel, niet name Genesis 3; het hoofdstuk, dat ook over de slang spreekt, als het middel, waarvan zich de duivel bediende, om den mensch tot zonde te verleiden.

En nog vreemder doet dit alles aan, of — laat ons

hij wensch, oordeel.

Vrager is schrikkelijke met voorbed onderscheidts heel hier de in dergelijk knooping van ligt, dat onze zondering vrie in deze z en verachtin hope op zie

Wat S. v oordeel ons iemand, die openbaarde een vhaag van kort deed.

En op die zede-kundige ontkenne

En bij een te zien, dat Wie in kr

neerkomt, in eigen leven a hij deed. Hij oogenblik ze zonde ervan omdat er all niet bij elke uitbreekt.

Doeh in nemen, dat eind aan zij

En dat ni dize onwe en heideneu welke Jezus voor de bedr

Ze zijn de daad op ees dat nog het niet kent, ze van het spel delzelf of

En als v wreten, welk niet alle zorg in dwaling oppecheven liet te wille dood, veelig schikte — d rechtevaardig lamharfigh

nen, ook gr de gedachte aan zijn lev ventrijp toe

sen grijpend, is, die verder een reincarna herinneren, d met de tong, Ps. 140:4, 1

Maar dit omhaal,

Reeds in d den satan als vang der ge daar de slang been; (een v daarom word genoemd, om diagsmacht n ginne de wer hannes volstr noodig, om t

winnar is vr gebedde hel evangelië van in die richtin jetie kunnen schappelijke l

Obhink erke „gewoon” di op den buik zoo aanknoo tingelijk-waa letie, die str de slang kon

Schriit als e de Geest de doortrekt tot zoo de predil beginsel, eer beeft en het maar dan óf (in Openbari den draak v niet maakt.

Just het t alleen in Op maam geteek